

Σήμερον ἀρκεί νὰ ἔχη κανείς ἐν βαλάντιον καὶ μίαν σιγαροθήκην γεμάτα.

“Ὅταν ἄλλοτε ἔλεγαν “Ἐλα νὰ παίξωμεν” τοῦτο ἐσήμαινε: νὰ στενευθῶμεν, νὰ φιλονεικήσωμεν, νὰ χαριτολογήσωμεν, καὶ καμμίαν φοράν νὰ φιληθῶμεν· ἀλλὰ τοῦτο σήμερον σημαίνει ἀπλούστατα “Ἐλα νὰ κλέψῃ ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου ὅσα χρήματα περισσότερα εἰμπορέσῃ!”

(Ἔπεται συνέχεια)

Η ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Γεμάτη φῶς, εὐρύστερος καὶ γιγαντιαία, κάτασπρη καὶ καμαρωμένη, τοῦ λούσου μᾶλλον ἢ τῆς μεγάλης κινήσεως, περικλείουσα εἰς τὰς λευκάς τῆς ἀγκάλας τὰ ἐξοχώτερα τῶν νεωτέρων μνημείων, ἀπλώνεται ἡ Λεωφόρος Πανεπιστημίου.

Ρυθμὸν ἐνιαίον καὶ προοπτικὴν δὲν ἔχει. Ἄνισοῦψεις προβάλλουν αἱ οἰκίαι τῆς, ξεφεύγουν εἰς ἀκανόνιστον γραμμὴν, πότε κλίνουν μετὰ τὴν χάριν τοῦ μικροσκοπικοῦ, πότε ἀνατείνονται μετὰ τὴν ἔπαρσιν τοῦ κολοσσαίου. Ἄλλ’ ἔχει διὰ τοῦτο ἴδιον κασὲ κ’ ἐκεῖ ὅπου ἀρχίζει ὡς δρόμος ἐν κανονικῇ ἀνελιξίᾳ τῶν σπιτιῶν του, ὅπως ὅλοι οἱ δρόμοι, περὶ τὰ μέσα ἐν αὐτῇ τῇ καρδίᾳ τῆς εὐρύνεται, ὡμορφαίνει, μεγαλοσπετής ἀνακύπτει μετὰ τὴν τριάδα τῶν θαυμασιῶν μνημείων τῆς. Ἐντεῦθεν ἐν τῷ περατοῦσθαι βαρεῖα, χιονάτη καὶ συμμετρικῇ μετὰ τῆς καμπυλωτικῆς καὶ μαρμαροπέλεκκημένης σκάλας τῆς, προβάλλει ἡ βαλλιάνειος Βιβλιοθήκη, δίπλα τῆς, πίσω ἀπ’ τὸ καταπράσινον καὶ θαλερώτατον κηπάριον τοῦ ξανοίγει μόλις τὸ Πανεπιστήμιον, χαριτωμένον καὶ κομψόν, μετὰ τὸ ἄβρον τοῦ ὑποκίτρινον χρῶμα, μετὰ τὴν κατάχρυσον καὶ ροδίζουσαν ἀνταύγειαν τῶν προπυλαίων του καὶ περαιτέρω ὑπὸ τὸ καταπράσινον τοῦ κηπαρίου τῆς πλαίσιον λευκῆ, λευκοτάτη, στιλπνῇ καὶ περιχρυσος, ἡρέμα ἀνελισσομένη εἰς τὰς τρεῖς πλευράς τῆς, μετὰ τὰς δύο στήλας τῆς τὰς ἀγαλματοφόρους, τὴν Ἀθηναῖαν φέρουσαν τὴν ἀσπίδα τὴν κατάχρυσον, προτείνουσαν τὸ δέντρο τὸ αἰχμηρὸν, τὸν Ἀπόλλωνα ἀναίδην ἐπιδεικνύοντα τὰ γυμνά του μέλη, κάτω καὶ ἔμπροσθεν μετὰ τὰ ἀγάλματα τῶν δύο φιλοσόφων, χονδροκοιμμένων χαμαλοσιδῶς ὑπὸ τὸ ἄξιστον καὶ τραχὺ πελέκημα τοῦ γλύπτου, ἐγείρεται ἡ Ἀκαδημία.

Ἐπειτα πάλιν συστέλλεται περὶ αὐτὴν ἡ λεωφόρος, φεύγει πρὸς τὰ πρόσω ἐν εὐθυγραμμίᾳ, ποικιλωτέρα νῦν εἰς χρώματα, πλουσία πάντοτε εἰς περικαλλῆ οἰκοδομηγὰτα μετὰ τὸν ναὸν τῶν Δυτικῶν, μετὰ τὸ μέγαρον Σχλημᾶν, ὅπου ἐπὶ τῆς στέγης ἄλλη γύμνια μαρμαρωμένων θεῶν προκλητικώτατα, ἀλλὰ καὶ φυσικώτατα ἐπιδεικνύεται καὶ πέραν τερματίζεται μετὰ τὴν κατάλευκον καὶ πελωρίαν ὄψιν τῶν ἀνακτόρων καὶ ἐν ἀπόπτῳ περικλείεται μετὰ τὴν κυανῆν, ἡλίου ἀνατέλλοντος, ἡλίου μεσουρανοῦντος, μετὰ τὴν με-

νεξεδένιαν, ἀλλὰ καὶ ροδίζουσαν, ἀλλὰ καὶ ὑπέξανθον, ἀλλὰ καὶ ὑπέχρυσον, ἡλίου δύοντος, ράχιν τοῦ γέρω- Ὑμηττοῦ.

Συνήθως εἶνε ἡσυχος, σὰν ναρκωμένη, σὰν μεθυσομένη ἀπὸ τὴν ἀπαστρέπτουσαν διαύγειαν καὶ τὴν μαρμαίρουσαν αἴγλην τοῦ φωτὸς ποῦ τὴν περιβάλλει σκορπιζομένου, θωπευτικώτατα καὶ ἀπαλώτατα ἀπὸ τὰ κυανᾶ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ. Λιγοστατὶ περνοῦν ἀπὸ πᾶνω τῆς, μονήρεις περιπατηταί, ἢ ἄλλοι διαβάται ἀσκόπως βαδίζοντες· εὐάριθμα εἶνε τ’ ἀμάξια ποῦ τὴν παρενοχλοῦν μετὰ τὴν θορυβώδη διελασί των. Κλειστά φαίνονται τὰ παράθυρα τῶν ἀριστοκρατικῶν οἰκιῶν τῆς, σιωπηλαὶ αἱ προσόψεις των. Καθ’ ὥρας μόνον βαναύσως ἐξορμᾷ ἀνάμεσα τῆς βραδυσομένης, κροτῶν καὶ ξεφυσῶν ὁ τροχιδρόμος καὶ τὴν συνταράσσει καὶ τὴν ἐκνεύριζει καὶ τὴν ἀμαυρόνει μετὰ τὸς καπνοῦς καὶ τῆς μουντζούρας του. Καθ’ ὥρας πάλιν πολυθρόβος καὶ εὐθυμος τὴν κατακτᾷ ἀνάμεσα εἰς τὴν σφύζουσαν καρδίαν τῆς, γοργὰ τὴν διασχίζει, κατὰ πυκνὰς ὁμάδας χύνει ἐπ’ αὐτῆς ἡ πανεπιστημιακὴ νεολαία.

Ἀλλὰ συνήθως εἶνε ἡρεμος, ὡς ὑπὸ νάρκην. Τότε ἀραιοὶ τὴν παρέρχονται οἱ διαβάται, καθ’ ὁμίλους βαινόντες θαυμάζουσι τὰ κάλλη τῆς οἱ ἐπαρχιώται καὶ οἱ ξένοι, ἰστάμενοι πρὸ τῶν τριῶν μνημείων, ἡσυχὰ τὴν γλεντοῦν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τῆς βιτρίνας τοῦ Πετρίτου οἱ τακτικοὶ θαρμῶνες τοῦ ζαχαροπλαστείου τούτου, χωρὶς νὰ τὴν προσέχουν, ἀδιάφοροι πλέον ἐκ τῆς στενῆς μαζῆς τῆς γνωριμίας τῆς στρέφουν τὰ νῶτα χωσμένοι μέσα εἰς τὸ θολωμένον ἀπὸ τοῦς καπνοῦς καφενεῖον τῆς Ἀνατολῆς οἱ κωνσταντινοπολίτες καὶ μικρασιάται φοιτηταί, ποῦ ροφῶν τὸν καφέ των καὶ παίξουν τὴν πρέφαν των καὶ τὸ τάβλι των ἢ ξαπλώνονται ἀμέριμοι ἢ διαβάξουν τῆς ἐφημερίδες των.

Τὴν νύκτα ἔτι μᾶλλον εἶνε ὠραιότερα νὰ τὴν διέρχεται ὡς τὸν τερπνότερον, τὸν πλέον μονήρη περίπατον. Ἐνωρὶς τώρα παύει νὰ τὴν δονῇ καὶ τὴν ταρασσῇ τοῦ τραῦ ἢ θορυβώδης διέλευσις, ποῦ καὶ ποῦ νὰ τὴν πατήσῃ ἀνθρώπινον ποδάρι, μελαγχολικὰ τὰ φανάρια τῆς ἐπιχέουσι τὴν ἀμυδρὴν λάμψιν των ἐπὶ τῶν μαρμαροστρώτων πεζοδρομίων, εἰς τὴν μεγάλην τῆς ἔκτασιν, μὴ πλατεῖα χρυσοῦ λωρὶς φωτὸς σπινθηροβολεῖ εἰς τὰ προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου, ἕνας ἡλῖος ἡλεκτρικὸς ἐπάνω στοῦ Πετρίτου σκορπίζει τὴν ἀργυρᾶν, τὴν ἐκτυφλωτικὴν ἀκτινοβολίαν του, κάτω εἰς τὰ Χαυτεῖα καὶ πρὸς τὴν Ὀμοιοῖαν μύρια καὶ πολυχρόμα φωτα σελαγίζουσι, καὶ ἐν τῇ συγχύσει τῆς ἐντόνου λάμψεως καὶ τῶν ἀμφιβάτων σκιῶν, στιλπνὸς ἐπισφαίνεται, χιονώδης λευκάζει τοῦ πεντελησίου μαρμαροῦ τῆς ὁ πλοῦτος. Καὶ κατὰ τὴν ὥραν αὐτὴν τῆς σιγῆς καὶ τῆς μονώσεως, ὡς εἰς τὸ θελητικώτερον ὄνειρον ἀπέριου γαλήνης, ἐνῶ ἄνωθεν ἀστροφώτιστος τὴν σκεπάζει ὁ οὐρανός, ἐνῶ ἐκ τῶν πλαγίων φουροὺς ἀκοίμητος τὴν ἐπιβλέπει ὁ Λυκαβητός, ἐνῶ μετὰ τὸν ἀπομεμαρυσμένον θόρυβόν τῆς τὴν ναυουρίζει ἢ ἀγρυπνος ἀκόμη πόλις, εἶνε ἀπόλαυσις μοναδικῇ νὰ βραίνῃς ἐπ’ αὐτῆς, νὰ θαυμάζῃς τὴν εὐμορφίαν τῆς, τὰ κάλλη τῆς τὰ γυμνά καὶ ὑπερθαύμαστα, ν’ ἀνοίγῃς τὴν ψυχὴν σου εἰς τὸ ἄβρότερον ὄνειροπόλημα ἀδικταρχάτου ποιητικῆς μονώσεως καὶ γαλήνης.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΒΩΚΟΣ

ΞΑΝΘΟΥΛΑ

Ἄστρο φαίνεται ξανθοῦλα
Σὲ βραδιά καλοκαιρῆν,
Ἐλαφρὴ χρυσαλλιδούλα
Ποῦ τὰ ρόδα ἀργοκινεῖ.

Νεῖο μικρὸ περιστεράκι
Ποῦ ἔχει δόλοευκα φτερά,
Ἄσπρο δόλομοσχο κρινάκι
Μέσ’ ἔς τῆς λίμνης τὰ νερά.

Νύφη ἀρχαία μαριμαρένια
Μετὰ τὴν κόμπ ὅλη χρυσοῦ
Ποῦ ἀπὸ μάτια διαμαντένια
Χύνει λάμψιν περισσὴν.

Ἄλλου κόσμου εἶσαι, ξανθὴ μου,
Ὀνειρο πολὺ γλυκό,
«Θάδινα καὶ τὴ ζωὴ μου
Γιὰ ἕνα τέτοιο ἰδανικό».

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

ΤΑΖΑ-ΜΠΕ-ΤΑΖΑ

(Ἰντικὸ τραγοῦδι)

Ἐρχεται πάντα ἡ ἀνοιξὴ καὶ ἀνοῦνε τὰ λουλούδια,
Ξαναγκρινοῦνται τ’ ἀηδονοῦ τὰ χαρωπὰ τραγοῦδια.

Σὰν πάντα τὰ πάντα,
Ξανά καὶ ξανά,
μὰ ἡ νιότη σὰ φύγει
Ξανά δὲ γυρνᾷ.

Κι’ ἂ συγνεφοσκηπάζονται τ’ ἀστέρια, τὸ φεγγάρι,
πάντα τῆς λάμψης τους ξανά θὰ γύσουνε τὴ χάρι.

Τὰ πάντα σὰν πάντα,
Ξανά καὶ ξανά,
μονάχα μου ἡ νιότη
ποτές δὲ γυρνᾷ.

Χτυποῦσε πρὶν τὴ θάλασσα βοριάς καὶ ἄνεμοζάλη,
μὰ πάλε κῦμα καὶ ἀμμουδιὰ ρωτιῶνται ἀγάλι ἀγάλι.

Ἀχ πάλε καὶ πάλε,
τὰ πάντα ξανά,
μὰ ἡ νιότη σὰ φύγει
γιὰ πάντα γυρνᾷ.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΠΟΙΗΤΙΚΑΙ ΑΠΑΡΧΑΙ

Ἐκ τῶν καθημερινῶς ἀποστελλομένων πρὸς ἡμᾶς στίχων, δημοσιεύομεν σήμερον, κατὰ τὸ καθιερωθὲν ὑπὸ τῆς Εἰκονογραφημένης Ἑστίας σύστημα, ὅσους μαρτυροῦν εὐοίωνον ὅπωςδὴποτε ἀπαρχὴν ποιητικῆς ἐργασίας, πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν νέων ποιητῶν. Ἀντὶ ἄλλου προσιμῶς δημοσιεύομεν ἐνταῦθα ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς, διὰ τῆς ὁποίας εἰς ἐξ αὐτῶν συνώδευσεν τὸ ποίημά του:

Συμπροχίτῃ τῇ 2 Φεβρουαρίου 1895.

Ἀξιώτιστε κύριε Γ. Ξενοπούλε,

Ἦτος δὲ θὰ πῶ κανένα ψέμμα, ἂν πῶ, πῶς τὴ ζωὴ σήμερον ἐπὶ τὴν φιλολογοῦντες τὴν δίνει ἡ «Εἰκονογραφημένη Ἑστία». Καὶ θαρρῶ πῶς λέγω ἀληθεῖα, ἐκτός ποῦ ὁ ἀνθὸς τῶν φιλολόγων μας σ’ αὐτὴ δημοσιεύει τὰ ἔργα του, ἀλλὰ καὶ γιατί βλέπω ἐπὶ τὴν ἀλληλογραφίαν σας παρὰ πολλοὺς νὰ γυροῦν νὰ δημοσιεύσουν ἐνταῦθα ἀπόσπασμα τὰ πρώτα τους ἔργα.

Λαμπρὸ καὶ ὠφέλιμο σπρώξιμο ἔδωκε στὴν ἐλληνικὴν νεότητα ἡ «Εἰκονογραφημένη Ἑστία» καὶ ἔτσι δὲ μοῦ φαίνεται, πῶς κρυφᾷ, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ κανένας, μεταξὺ τῶν νέων μας γεννήθηκε